

خلاصه نتایج طرح آمارگیری کشتار دام کشتارگاه‌های کشور

مهر ۱۴۰۲

مقدمه

جمع‌آوری و انتشار آمار کشتار دام کشتارگاه‌های کشور، یکی از فعالیت‌های جاری مرکز آمار ایران است که از سال ۱۳۴۷ تا کنون ادامه دارد. اطلاعات آماری که از این طریق در اختیار برنامه‌ریزان، مسئولان اجرایی و محققان کشور قرار می‌گیرد، هرگاه با سایر اطلاعات موجود در زمینه توزیع جغرافیایی جمعیت کشور، واردات و صادرات و کشتار غیر رسمی تلفیق شود، از دیدگاه‌های زیر می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد:

۱. محاسبه عرضه سرانه گوشت قرمز به‌عنوان یکی از شاخص‌های وضعیت اجتماعی و اقتصادی؛
۲. تخمین برخی از اقلام آماری مرتبط با کشتار دام، از قبیل پوست، روده، کله، پاچه و اندرونه؛
۳. تغییرات میانگین وزن لاشه، به‌عنوان شاخصی برای شناخت وضع مراتع کشور؛
۴. برنامه‌ریزی برای واردات احتمالی گوشت و توزیع صحیح آن در کشور.

از ویژگی‌های مهم آمار کشتار دام کشتارگاه‌های کشور، استمرار و سرعت اجرای مراحل جمع‌آوری و استخراج آن است که در نتیجه می‌توان به‌سرعت و در فاصله‌های زمانی کوتاه از اطلاعات حاصل برای برنامه‌ریزی استفاده کرد.

در استفاده از آمارهای این گزارش لازم است نکات زیر، مورد توجه قرار گیرند:

- آ) این آمار، شامل اطلاعات مربوط به کشتار دام در مناطق روستایی خارج از پوشش شبکه دامپزشکی نمی‌شود.
- ب) آمار ارائه‌شده فاقد اطلاعات مربوط به ذبح غیر مجاز در شهرها است.
- پ) کشتارگاه‌های مجاز بخش خصوصی نیز در این آمارگیری منظور شده‌اند.

آمار کشتار دام در مهر ۱۴۰۲

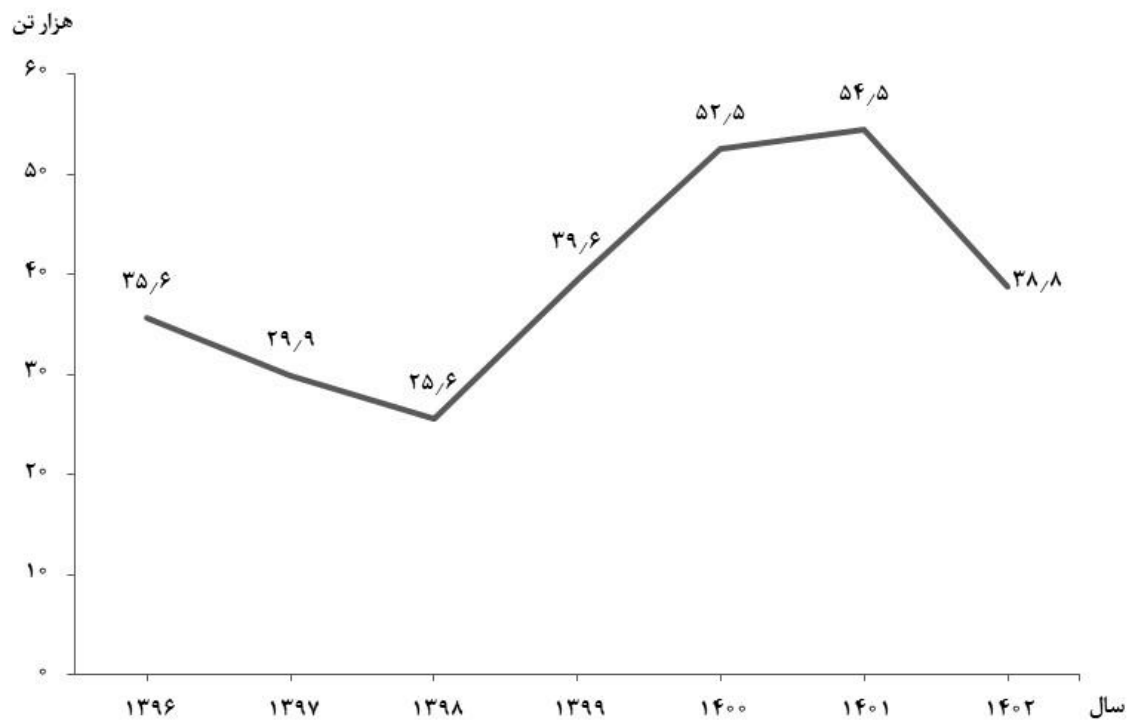
- مقدار تولید گوشت قرمز در کشتارگاه‌های کشور در ماه مهر، بر حسب وزن لاشه‌های کشتار شده $38,760$ تن بوده است.
 - تعداد لاشه‌های قابل مصرف گوسفند و بره ذبح‌شده در ماه مهر، 730 هزار لاشه به وزن $14,731$ تن بوده که این تعداد در ماه مشابه سال قبل، $1,278$ هزار لاشه به وزن $24,464$ تن بوده است. استان خراسان رضوی با 144 هزار لاشه به وزن $3,735$ تن بیش‌ترین وزن را در این ماه به خود اختصاص داده‌اند.
 - تعداد لاشه‌های قابل مصرف بز و بزغاله ذبح‌شده در ماه مهر، 212 هزار لاشه به وزن $3,321$ تن بوده که این تعداد در ماه مشابه سال قبل، 248 هزار لاشه به وزن $3,868$ تن بوده است. استان اصفهان با 49 هزار لاشه به وزن 719 تن بیش‌ترین تعداد و وزن را در این ماه به خود اختصاص داده است.
 - تعداد لاشه‌های قابل مصرف گاو و گوساله ذبح‌شده در ماه مهر، 91 هزار لاشه به وزن $19,656$ تن بوده که این تعداد در ماه مشابه سال قبل، 118 هزار لاشه به وزن $25,151$ تن بوده است. استان تهران با 17 هزار لاشه به وزن $2,925$ تن بیش‌ترین تعداد و وزن را در این ماه به خود اختصاص داده است.
 - تعداد لاشه‌های قابل مصرف گاو میش و بچه‌گاو میش ذبح‌شده در ماه مهر، $2,020$ لاشه به وزن 404 تن بوده که این تعداد در ماه مشابه سال قبل، $2,760$ لاشه به وزن 551 تن بوده است. استان خوزستان با $1,090$ لاشه به وزن 218 تن بیش‌ترین تعداد و وزن را در این ماه به خود اختصاص داده است.
 - تعداد لاشه‌های قابل مصرف شتر و بچه‌شتر ذبح‌شده در ماه مهر، $3,343$ لاشه به وزن 648 تن بوده که این تعداد در ماه مشابه سال قبل، $2,266$ لاشه به وزن 421 تن بوده است. استان سیستان و بلوچستان با $1,061$ لاشه به وزن 221 تن بیش‌ترین تعداد و وزن را در این ماه به خود اختصاص داده است.
 - در ماه مهر، متوسط وزن یک لاشه گوسفند و بره $20/19$ کیلوگرم، بز و بزغاله $15/68$ کیلوگرم، گاو و گوساله $214/99$ کیلوگرم، گاو میش و بچه‌گاو میش $199/84$ کیلوگرم، و شتر و بچه‌شتر $193/77$ کیلوگرم بوده است.
- مقدار تولید گوشت قرمز در کشتارگاه‌های رسمی کشور در مهر ۱۴۰۲ نسبت به ماه قبل (شهریور ۱۴۰۲) در حدود ۲ درصد کاهش داشته است. همچنین مقایسه عملکرد کشتارگاه‌های رسمی کشور در مهر ۱۴۰۲ با ماه مشابه سال ۱۴۰۱، نشان‌دهنده کاهش ۲۹ درصدی مقدار تولید گوشت قرمز است. مقدار تولید گوشت در مهر ۱۴۰۲ نسبت به ماه مشابه سال ۱۴۰۱ برای گوسفند و بره ۴۰ درصد، برای بز و بزغاله ۱۴ درصد، برای گاو و گوساله ۲۲ درصد و برای گاو میش و بچه‌گاو میش ۲۷ درصد کاهش، و برای شتر و بچه‌شتر ۵۴ درصد افزایش داشته است.

جدول ۱- تعداد لاشه‌های قابل مصرف انواع دام ذبح‌شده در کشتارگاه‌های کشور در ماه مهر ۱۴۰۲ و درصد تغییر آن نسبت به ماه مشابه سال قبل

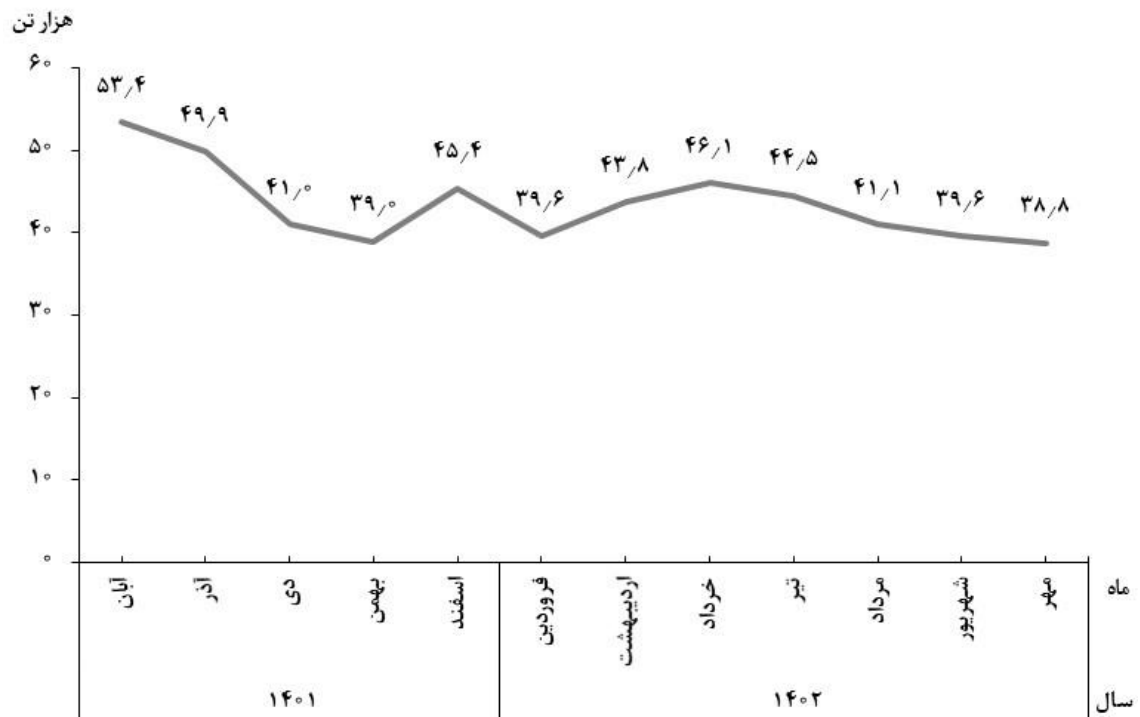
دوره زمانی	گوسفند و بره	بز و بزغاله	گاو و گوساله	گاو میش و بچه‌گاو میش	شتر و بچه‌شتر
مهر ۱۴۰۲	۷۲۹۰۷۲۱	۲۱۱۰۷۵۴	۹۱۰۴۲۷	۲۰۰۲۰	۳۰۳۴۳
مهر ۱۴۰۱	۱۰۲۷۸۰۱۹	۲۴۸۰۰۰۶	۱۱۷۰۸۳۵	۲۰۷۶۰	۲۰۲۶۶
تغییر	-۴۳%	-۱۵%	-۲۲%	-۲۷%	۴۸%

جدول ۲- وزن لاشه‌های قابل مصرف انواع دام ذبح‌شده در کشتارگاه‌های کشور در ماه مهر ۱۴۰۲ و درصد تغییر آن نسبت به ماه مشابه سال قبل (تن)

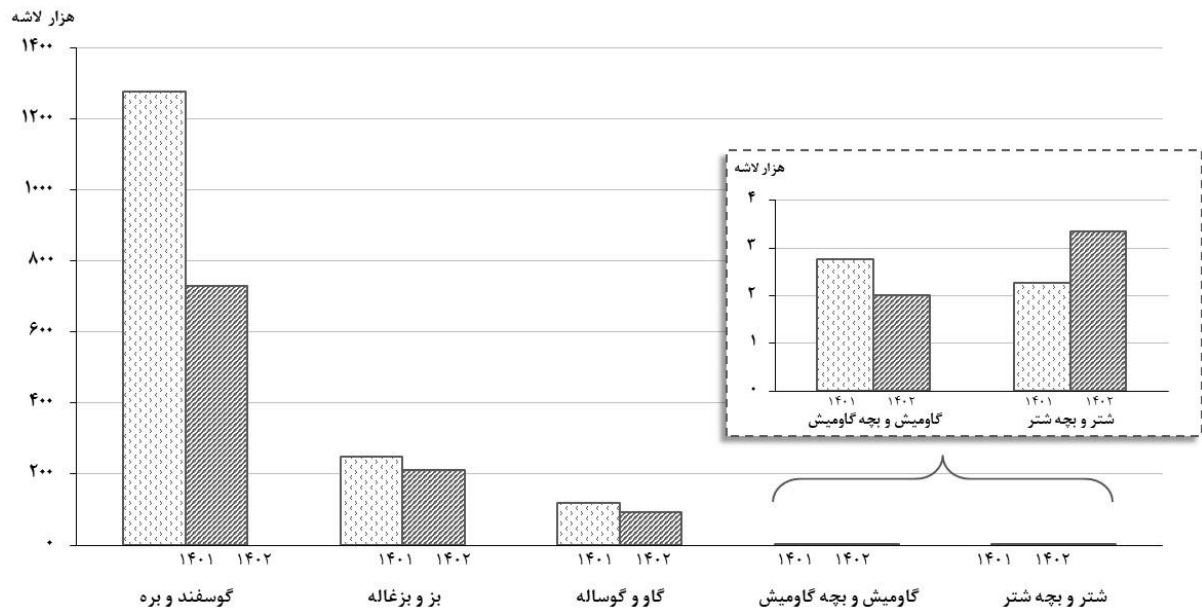
دوره زمانی	جمع	گوسفند و بره	بز و بزغاله	گاو و گوساله	گاو میش و بچه‌گاو میش	شتر و بچه‌شتر
مهر ۱۴۰۲	۳۸۰۷۶۰	۱۴۰۷۳۱	۳۰۳۲۱	۱۹۰۶۵۶	۴۰۴	۶۴۸
مهر ۱۴۰۱	۵۴۰۴۵۵	۲۴۰۴۶۴	۳۰۸۶۸	۲۵۰۱۵۱	۵۵۱	۴۲۱
تغییر	-۲۹%	-۴۰%	-۱۴%	-۲۲%	-۲۷%	۵۴%

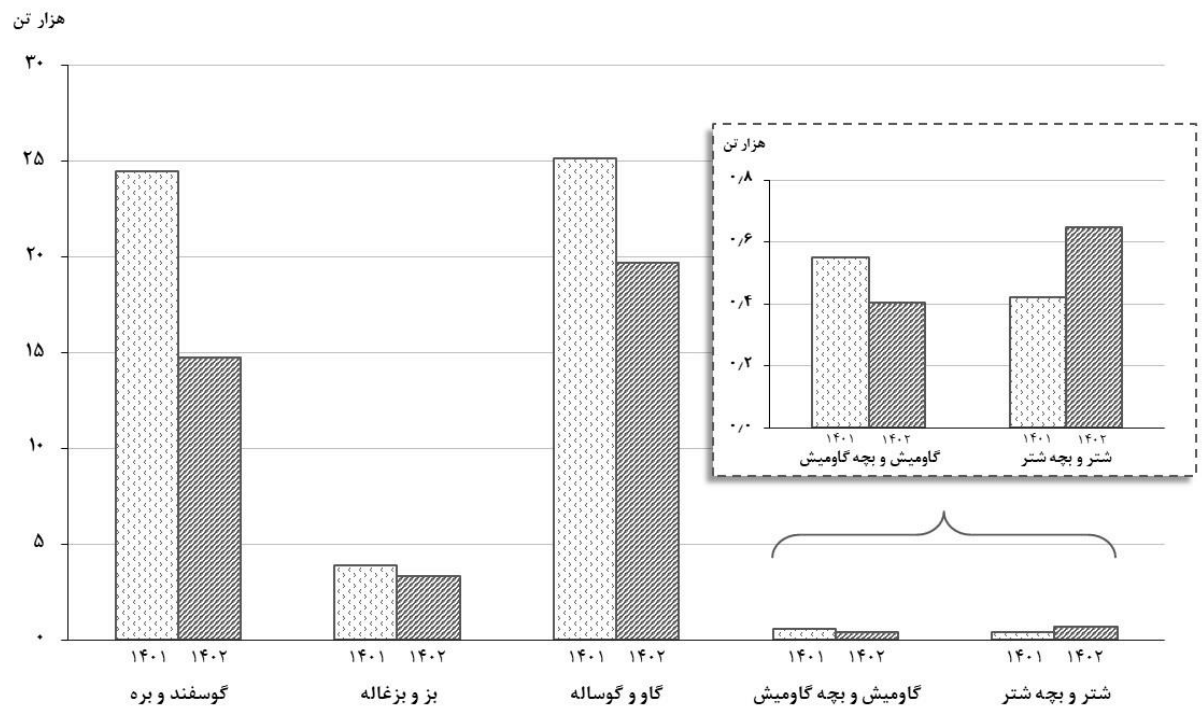
شکل ۱- روند تغییرات عرضه گوشت قرمز در کشتارگاه‌های کشور در ماه مهر سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۲

شکل ۲- روند تغییرات ماهانه عرضه گوشت قرمز در کشتارگاه‌های کشور در ۱۲ ماه اخیر

شکل ۳- مقایسه تعداد لاشه‌های قابل مصرف انواع دام ذبح‌شده در کشتارگاه‌های کشور در مهر ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲

شکل ۴- مقایسه وزن لاشه‌های قابل مصرف انواع دام ذبح‌شده در کشتارگاه‌های کشور در مهر ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲